

До
Председателя на Научното жури,
определено със Заповед
№ 3-РК- 13/21/12.2017
на Ректора на НБУ
С о ф и я

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р. Ненко Георгиев Дойков, директор на Лаборатория за специализирани изследвания на рисковете и сигурността - НБУ и научен ръководител на докторанта **Богдан Методиев Милчев**, относно дисертационен труд на тема „Система за управление на рисковете от пътно-транспортни произшествия в градска среда“ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, в Област на висше образование: 9. Сигурност и отбрана, Професионално направление: 9.1 “Национална Сигурност”, Научна специалност: “Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)”

Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение:

Пътно-транспортните произшествия са неизбежен и незаобиколим фактор при управлението на моторни превозни средства (МПС). Ефективното управление на риска от настъпване на ПТП е възможност за ограничаване последиците от тях. Това е и причината да бъде изследван рискът и да се предложат решения, с които да може да се въздейства непосредствено върху ПТП и вредите от тях.

Един от слабо изследваните аспекти в тази насока е системата за управление на риска при ПТП, като съвкупност от обектите, имащи пряко отношение към поведението на водачите на пътно-превозни средства (ППС), инфраструктурата, техническото състояние на превозните средства и връзките между обектите, които се разглеждат като едно цяло.

В тази връзка актуалността на проблемите съпътстващи ефективното управление на риска от настъпване на ПТП са очевидни.

Наличието на множество рискове и заплахи, които е възможно всеки един момент да ескалират, повече от всякога налага преразглеждане на съществуващите методи, форми и модели за ефективното управление на риска от настъпване на ПТП.

От тази гледна точка изборът на тема за дисертационно изследване, е сполучлив и с важно научно и научно-приложно значение.

Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд:

Авторът определя изследователската си задача по следният начин:

1. Да се изследват международните и европейски правни актове, както и националното законодателство, регламентиращо безопасността на движението по пътищата.
2. Да се направи оценка и анализ на рисковете от ПТП в градска среда.
3. Да се анализира Системата за управление на рисковете от ПТП.
4. Да се проучи моделът на градска Система за управление на риска от ПТП.

5. Да се предложи модел за усъвършенстване на Системата за управление на риска от ПТП в градска среда.

Авторът се е справил отлично с така формулираната изследователска задача. Основанията ми за тази оценка са следните:

Структурата на дисертационния труд се състои от увод, три глави, заключение, изводи, предложения, научно-приложни приноси, библиография и приложения, в обем от 201 страници, включва 18 фигури посочени в текста и 2 приложения в края на работата.

От цялостния анализ на дисертационния труд е видно, че възприетата структура е логична и обоснована, а научният анализ е последователен.

В увода докторанта е определил ясно актуалността на изследвания проблем, целта, задачите, предмета и обекта на изследването, както и работните хипотези.

Посочените формулировки на предмет, обект, цел и изследователска теза ми дават основание да направя извода, че докторанта е подходил мащабно към изследователския проблем.

Научната смелост да бъде систематизиран и анализиран такъв крупен изследователски проблем, трябва да бъде високо оценена.

Следва да бъде отбелязано също така като принос, както използването, така и удачното съчетаване на разнообразни и адекватни изследователски методи в различните части на дисертационния труд.

В първа глава - "Нормативна уредба, международни стандарти и тяхното приложение" са анализирани основните нормативни документи, имащи отношение към управлението на системата за безопасността на движението по пътищата.

В тази глава са представени и основните международни стандарти и тяхното приложение. Анализирана е Националната стратегия за подобряване безопасността на движението по пътищата на Р България за периода 2011-2020 г. Разгледано е стратегическото планиране и изпълнението на целите в стратегията.

Във втора глава - „Анализ на Системата за управление на рисковете от ПТП и оценка на риска от ПТП в градска среда” е изследвана структурата на управление на риска от ПТП. Анализирана е ролята на отделните организации, участващи в Системата за управление на риска от ПТП в градска среда, разкрита е вероятността за настъпване на пътно-транспортен травматизъм в град София.

Проучени са рисковете и заплахите при най-уязвимите участници в движението по пътищата и е анализирана административно наказателната дейност на Отдел "Пътна полиция" – СДВР и влиянието, което оказва върху настъпване на ПТП в столицата.

В тази глава са анализирани и основни понятия, термини и елементи при управлението на рисковете от ПТП - „система”, „риск”, „управление на риска” и др., въз основа на които е извършен анализ на действащата Система за управление на риска от ПТП в градска среда..

В глава втора от дисертационното изследване, също така са дефинирани основните фактори, които трябва да се отчитат и характеризират риска - като неопределеност, поради незнание и/или липса на информация, неточност в резултат на недостоверни или непълни количествени и/или качествени оценки за разглежданата проблемна ситуация и конфронтацията, породена от противодействия с различен генезис, и

тяхната основна роля при управлението на Системата за безопасно движение по пътищата.

Анализът на Системата за управление на риска от ПТП в градска среда, е фокусиран върху институциите, отговорни за безопасно движение по пътищата в град София.

От него върху действащата Система за управление на риска от ПТП в национален мащаб е установено, че Националната система за управление на ПТП е силно централизирана, и в същото време не са разпределени ясно отделните отговорности между институциите отговорни за безопасното движение по пътищата. Централизираният ѝ характер е основна причина за липсата на изградени подсистеми за управление на риска от ПТП в градска среда.

Достоен завършек на дисертационното изследване и особено значение имат проблемите, представени в трета глава– „Модел на Система за управление на риска от ПТП и предложения за нормативни промени за подобряване на БДП” , където експертно е предложен нов модел за управление на системата, както и законодателни промени свързани с подобряване на БДП.

В рамките на тази глава е анализирана действащата структура на управление и е установено, че тя има линеен характер, което предопределя наличието само на вертикални връзки.

За постигане на ефективно управление на Системата за управление на риска от ПТП се предлагат промени в организационно-управленската рамка, като се създаде матрична (мрежова) структура на управление. Същата е иновативна управленска структура, целяща да реорганизира основни компоненти на управлението и да адаптира всички елементи към средата на действие. Като многофокусна структура в нея продуктите и функциите имат еднакво значение.

Предложена е и концепция за нова Стратегия за подобряване на безопасността на движението.

Специално внимание в тази глава е отделено и са предложени мерки, осигуряващи намаляване жертвите при ПТП в град София.

За да се докажат възприетите хипотези е проведено анкетно проучване.

Изводите от анкетното проучване и анализът на понятията по отношение на управление на риска от ПТП допълват и доказателствата, и полезното действие на практико приложните стандарти при управление на риска от ПТП в градска среда.

Резултатите от анкетата са обобщени и анализирани коректно и съвестно от докторанта.

Предложените управленски решения и варианти са научно и експертно защитени от Богдан Милчев.

В подкрепа на издигнатите тези, авторът е използвал данни от различни източници, като се прави съпоставка и анализ между тях.

Приемам посочените в заключението на дисертационния труд авторски приноси.

Считам, че значимостта на изследваните проблеми имат не само теоретически, но и практически измерения.

Постигнатото в дисертационния труд, представя докторанта като трудолюбив и мотивиран изследовател, подходил към дисертационното изследване прецизно, след дългогодишна подготовка.

Авторефератът е написан в съответствие с изискванията, съответства на дисертацията и в достатъчно пълна степен отразява нейното съдържание.

Заслужава да се отбележи, че дисертационния труд е оформен акуратно, има добра редакция и се отличава с последователност, аналитичност и логичност на изложението. В него са проявени високата професионална подготовка на дисертанта, неговата прецизност и коректност.

Анализ на използваната литература:

Списъкът на използваната литература съдържа общо 124 източника (78 на български език - в т. ч. 36 нормативни документа, както и 12 на чужд език, 3 статистически документа, 4 международни стандарта и 20 източника от интернет).

Източниците са съвременни, обхващат главно периода след 2000г. и са добра основа за разработването на дисертационен труд с такава тематика.

Анализ на публикациите на автора, свързани с дисертационния труд:

В автореферата са посочени 5 публикации на автора.

Считам, че посочените публикации са в необходимия обем.

Техният анализ показва, че те отразяват достатъчно пълно проведените изследвания и получените резултати.

По-голямата част от работите на докторанта са публикувани в авторитетни издания, като част от получените резултати са внедрени в редица нормативни актове и практиката.

Лични впечатления от съвместната ми работа с докторанта като негов научен ръководител:

По време на обучението си, в изпълнение на заложените мероприятия в индивидуалния си план за обучение, Богдан Милчев многократно взе участие в провеждането на занятия с различни категории обучаеми.

Участва също така и в изпълнението на редица Европейски и национални проекти.

В процеса на съвместната ми работа с Богдан Милчев се убедих, че той умее да работи в екип, като отговорно изпълнява задачите, които е поел, а също така се прояви и като научен работник, който може да генерира идеи и да предлага иновативни решения.

Заключение:

Дисертационният труд и научните приноси са лично дело на Богдан Милчев.

Той показва умение задълбочено и самостоятелно да изследва важен проблем, да систематизира опит и да синтезира знания и обосновани изводи.

На базата на цялостния анализ на представеното научно изследване оценявам положително дисертационния труд и смятам, че напълно заслужено може да бъде присъдена на Богдан Милчев образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“.

Изготвил становището:

(проф. д-р Н. Дойков)

12.02.2018 г.